

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMS CIMF ”Corjan Viorica”	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ Managmentul durerii PO 31	Ediția / Revizia: 1/0
--	---	------------------------------

1. Lista persoanelor responsabile pentru elaborarea, verificarea și aprobarea procedurii

Nr. crit	Responsabil / opreațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat	Corjan Viorica	Medic de familie	10.01.2025	
1.2	Verifica	Corjan Viorica	Medic șef	10.01.2025	
1.3	Aprobat	Corjan Viorica	Medic șef	10.01.2025	

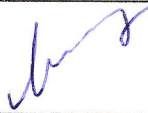
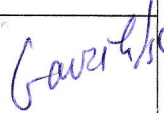
2. Situația edițiilor și reviziilor în cadrul edițiilor procedurii.

Nr. Crit.	Ediția/revizia În cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1	Ediția 1			
2.2	Revizia 1			
2.3	Revizia 2			

Data intrării în vigoare	2025
Data reviziei	2030

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMS CIMF "Corjan Viorica"	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ Managmentul durerii PO 31	Ediția / Revizia: 1/0
--	---	------------------------------

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr.	Compartiment	Funcția	Nume Prenume	Data	Semn.
1	CIMF,,Corjan Viorica,,	Medic de familie	Corjan Viorica	14/02/2025	
2	CIMF,,Corjan Viorica,,	As. med	Murug Ina	14/02/2025	
3	CIMF,,Corjan Viorica,,	As. med	Drapac Nina	14/02/2025	
4	CIMF,,Corjan Viorica,,	As. med	Gavrilita Cristina	14/02/2025	

4. Scopul procedurii

Scopul prezentei Proceduri este determinarea intensității, calității și duratei durerii. Alegerea celui mai potrivit tratament.

Evaluarea eficienței curelor aplicate în timp.

5. Domeniul de aplicare

Medicul de familie, asistentul medical din cadrul CIMF "Corjan Viorica"

6. Documentele de referință

- › Legea ocrotirii sanatatii nr. 411, din 28.03.1995
- › Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenta medicala nr.1558 din 27.02.1998
- › PCN nr.135 "Ingrijiri palliative"
- › PCN nr. 201 "Durerea in cancer."

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMS CIMF "Corjan Viorica"	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ Managmentul durerii PO 31	Ediția / Revizia: 1/0
--	---	------------------------------

- › Scala durerii VAS
- › Ord.MS RM Nr.960 din 01.10.2012 "Cu privire la modul de prescrie si eliberare a medicamentelor "
- › Ord.MS RM Nr 71 din 03.03.1999 "Cu privire la pastrarea,evidenta produselor si stupefiante, toxice si psihotrope"

7. Introducere/Definiție

Durerea este un simptom tratabil. Scopul tratamentului este îmbunătățirea funcționării , permițând individului să lucreze, să meargă la ș coala sau să participe la alte activități zilnice.

Scopul evaluării durerii este de a stabili „diagnosticul durerii" și planul individualizat de tratament, bazat pe obiective stabilite de comun acord cu pacientul.

8. Descrierea procedurii

Determinarea intensității, calității și du ratei durerii.

Scopul evaluarii durerii este de a stabili „diagnosticul durerii" și i planul individualizat de tratament, bazat pe obiective stabilite de comun acord cu pacientul.

Evaluarea durerii

Se face:

- La intervale stabilite dupa inițierea planului de tratament.
- Cu ocazia fiecărui raport despre o durere nouă.
- La conversia de la un opioid la altul.
- La intervale corespunzătoare după fiecare intervenție medicamentoasa sau nemedicamentoasa, cum ar fi la 15–30min după administrarea parenterală a opioidului

Evalurea drerii cuprinde:

<i>I. Caracteristica durerii</i>	
Localizarea	Unde este?
Iradierea	Se întinde și în altă parte?
De când este prezentă	De cât timp o aveți?
Evoluția în timp	S-a mai înrăutățit?
Severitatea	Cît de puternică este?
Calitate	Cum este?

Frecvența	Cît de des apare?
Durata	Cît durează?
Factori precipitanți	Ce o face să apară?
Factori agravanți	Ce o înrăutățește?
Factori care ușurează	Ce va ajuta?
Impact asupra ./ activității ./ somnului ./ stării psihice	Vă împiedică să faceți anumite lucruri? Vă împiedică să dormiți? Vă face nefericit sau deprimat?
<i>II. Efectele medicației anterioare</i>	
Medicația	Ce medicamente ați luat?
Doza	Cît de multe?
Calea	Oral?
Frecvența	Cît de des?
Durata	Pentru ce perioadă?
Efect	V-a ajutat?
Efecte secundare	V-a deranjat ceva?

Clasificarea durerii fizice în funcție de intensitate :

Pentru aprecierea intensității durerii folosește scala durerii, aprobate de OMS

Conform scalei durerii avem:

- Fără durere : VAS = 0
- Durere de intensitate mică (ușoară): VAS <4
- Durere de intensitate medie (moderată): = 4 - 6
- Durere de intensitate înaltă (severă): VAS = 7 - 9
- Durere insuportabilă: VAS = 10

Alegerea celui mai potrivit tratament:

Principii generale de tratament a durerii:

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMS CIME "Corjan Viorica"	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ Managmentul durerii PO 31	Ediția / Revizia: 1/0
--	---	------------------------------

- Analgezia trebuie sa fie simpla, evitînd polipragmazia;
- Folosim administrarea orală de cîte ori este bosibil;
- Tratament profilactic al efectelor secundare;
- Administrarea antialgicilor se face regulat, la ore fixe, cu suplimentare pentru puseurile dureroase.

Managmentul non-farmacologic al durerii în cancer

- › Specialiștii din domeniul sănătății trebuie să lucreze în parteneriat cu pacientul și îngrijitorul pentru panagmentul durerii.
- › Durerea este un fenomen extrem de complex cu aspecte fizice, psihologice de comportament, cognitive, emoționale, spirituale și interpersonale.
- › Abordarea multidisciplinara efectivă este esențială pentru managmentul eficient al durerii în cancer.

Managmentul farmacologic al durerii în cancer

- › Selectează analgezicul potrivit
- › Prescrierea dozei adecvate de medicamente
- › Respectarea intervalului adecvat între doze
- › Previne durerea persistentă și ameliorează durerea de puseu
- › Titrează doza medicamentului
- › Previne, anticipează și tratează efectele secundare ale medicamentului.
- › Ia în considerare utilizarea succesivă a analgezicelor
- › Utilizează co-analgezicele potrivite

Evaluarea eficienței tratamentului antialgic aplicat se efectuiază de către medicul curant. La necesitate tratamentul este corijat și adaptat necesităților pacientului.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMS CIMF ”Corjan Viorica”	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ Managmentul durerii PO 31	Ediția / Revizia: 1/0
--	---	------------------------------

Treapta I (VAS < 4)

Se utilizează AINS (paracetamol, ibuprofen, diclofenac s.a) plus terapie adjuvanta a durerii (pozitie antalgica, corectia hipotermiei, suport psihologic) ș.a.

Treapta II (VAS 5 - 6)

Initierea tratamentului :

- Tab. Tramadol 50mg la fiecare 8-8ore (pentru durere de fond),
- Tab. Tramadol 50mg la nevoie (pentru puseul dureros sau durerea incidenta),
- Tab. Metoclopramid 10mg, la 8ore (5-7zile pentru profilaxie grețurilor/vărsăturilo care pot apărea ca effect advers tranzitor la inițierea tratamentului cu opioide)
- Tab. Bisacodil 5mg seara +Lactuloza 5ml de 3 ori pe zi (profilaxia constipațiilor)

Ajustarea dozei de opioid se face zilnic crescînd cu 30-50-100% pentru a obține controlul durerii.

Treapta III (VAS 7-10)

Se utilizează preparate opioide (morfina, omnopon, fentanil)

Evaluarea continua a durerii în cancer

Evaluarea durerii pacientului și eficacității tratamentului necesită a fi continuu, iar rezultatele trebuie înregistrate la interval stabilite după inițierea planului de tratament. Sau cu ocazia fiecărui raport despre o durere nouă la interval corespunzătoare după fiecare intervenție medicamentoasă sau nemedicamentoasă, cum ar fi la 15-30min. după administrarea parenterală a opioidului sau la 1 oră după administrarea orală.

Monitorizarea pacientului cu durere

- Controlul eficacității analgeziei
- Monitorizarea efectelor secundare apărute în rezultatul terapiei antialgice
- Evidențierea durerilor noi
- Revizuirea problemelor psiho-sociale

Controlul se efectuează zilnic sau mai frecvent pînă cînd durerea devine controlată.

În mod special : - dacă durerea este severă.

- Dacă durerea reapare,

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMS CIMF ”Corjan Viorica”	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ Managmentul durerii PO 31	Ediția / Revizia: 1/0
--	---	------------------------------

- Durere nouă – reînvestigare atentă
- Progresarea durerii – ajustarea tratamentului.

9. Roluri și responsabilități:

1. Medicul de familie,
2. Asistentul medical,
3. Medicul oncolog.